

ՔԱՂԱՔԻ ՄԸ ԵՐԿՈՒՆՔԸ

Կէս օր է:

Քաղաքը մեղքի և ամօթի մէջ թաթխուած հօկայ մըն է:

Անօթութեան և հիւանդութեան ճիւղները գոնե՛ր ներս մտան և բոյն դրին ու հաւիթներ ածեցին:

Կիրքով ու կեղծիքով վարակուած ամբոխները փողոցները կը լեցնեն ցեխի հօտանքներու նման:

Պարտաւ ստամոքսները երկունքի մէջ են և մարդիկ ու կիներ կը վազեն սովահար գայլերու պէս:

Ամէն մէկուն աչքէն արեան կաթիլներ կը կաթին:

Օթիօթի մէջ «պօս»ը վար գրաւ կապուած աշուի աղջիկ մը և կատաղօրէն համբոյրներ կը փրցնէ անոր անարիւն շրթներէն:

Խումբ մը «Ֆլէբըր»ներ անկիւն մը շրջանակ են կազմեր ու ձիւթ կը ծամեն՝ վաղաժամ ծերացած աշներու պէս:

Մէկը քրքիջ մը կ'արձակէ բարակ ու հատու ձայնով:

Ուրիշ մը անամօթ սրամտութիւն մը կը կրկնէ ու առաջին անգամ ինք կը խնդայ:

Փոսացած աչքերով լսիրշ աղջիկ մըն ալ սալաշատակին կեդրոնը կեցած շրթները կը ներկէ ու երեսը կը ճերմկցնէ որ աժան կիրով ծեփուած միմոսի մը դէմքին կը նմանի:

Մարդիկ կ'անցնին իրարու վրայ փլելով՝ անասնական բնապէսներով ու քինախնդիր նայուածքներով:

Օթօմօպիկները կը գոռան վիրաւոր գազաններու նման ու իրարու կից կը զարնեն:

Հանրակառքերը գետինը կը խածնեն ու երկաթէ մագիլներով կը սողան իրարու ետեւէ:

Պարաններուն վրայ ինկած կայծակ մը երբեք կեանքի կուգայ բոցաշունչ ճղատոցով մը:

Կարմիր ու կանանչ լոյսերը իրարու կը խառնուին՝ ամբոխն ու օթօմօպիկներուն գնացքը սանձահարելով:

Ճաշարանները լեցուեր են մարդոցմով որոնք իրենց մասներն ու սնակները կը ծամեն:

Մթնոլորտը թանձրացեր է նեխած մախով ու աժան օտար քօլօյններով որոնք լսրծուն հեղուկի մը պէս պատերուն կը փակին:

Հոս մէկը չոր սանտուիշ մը կ'որոճայ՝ կոկորդէն վար թխելով գայն:

Անգին ուրիշ մը խոզի ճարպոտ ուտերը կը լզէ անօթի ճանճի ախորժակով:

Ահաւաթիկ զոյգ մը որ ումպ ումպ համբոյր կը խառնէ ուխքի գաւաթին մէջ:

Ուրիշներ պզտիկ շիշերէն կուլ կուտան սինթէթիկ ալքօլ ու գրգռիչ հեղուկներ:

Մինչ բորենիներու վոհմաններու նման աշպէս ամբոխը կը լափէ սեղաններուն մակերեսը, ուրիշներ կ'ելեն ու կը մանեն մարդկային մասկոյտի յորձանք մը կազմելով:

Ու դուռը կը դառնայ ինքն իր շուրջ խենթի պէս ահռան կճտալով:

Ժամը մէկն է:

Գործարաններուն սուլիչները օդը կը պատեն սուր առամներով ու արձագանգը

փշրուած ապակիներու պէս կը զարնուի ականջէ ականջ:

Յոգնաբեկ բանուորներ փայտէ խրատուելակներու պէս մեքենական քայլերով կը վազեն գործարան:

Հոն մեքենաները կը անանին մարդկային մտով ու արիւնով:

Մինչդեռ գէր միլիոնատէրները՝ կիսէն ու գինիէն յովաքած՝ կիրքին հետ կը զանազանցեն:

Էւ սակայն կեանքը կը սողայ տղրուկի նման արիւն քամելով:

Օֆիսները նորէն լեցուած են ու գրամեքենաներուն առջեւ փայտէ սլուզրիկներու պէս աղջիկները իրենց մասները կը համբեն:

Պօսը խիստ կարեւոր սիրային նամակ մը գրել կուտայ իր քարատեղարին որ փորձառու սղագրող է թակարդող նայաւածքով:

Ու յետոյ ծռնկերուն վրայ կ'առնէ գայն ու կ'իրքերուն յակուղջիկն վրայ կ'օրորուին:

Պիզնէսի ժամն է. հեռագիրները իրարու կը յաջորդեն ու պօսը զբաղուած է:

Այսպէսով է որ կը դառնայ առեւտուրին անիւր... ու կը դառնայ նաեւ մեր գլխիկոր աշխարհը:

Հիմայ թէեւ պողոտաները վազող գետի մը պէս են, սակայն հոսանքն իր թափը կործնացուցեր է:

Մարգիկ աղմուկներու մէջ խլացած բանտարկեալներու կեանքը կ'ապրին:

Ու անհամբերութեամբ պատուհաններէն ներս սողսկող լոյսին փայլունութիւնը կը ցնեն:

Ժամը վեցն է:

Օֆիսներուն գոները անգամ մըն ալ կը բացուին ու երկսեռ խուժանը դուրս կը նետուի քուրջի կտորի մը պէս:

Յոգնած են բոլորն ալ ու կրիաներու պէս կը քաշեն տուն:

Պօսը ժամադրութիւն ըրած է թիւ յետուն աղջկան հետ. իրիկունը հաւաքայթի մը սլուզի երթան: Պարել լամբէ կայ: Անկէ յետոյ կ'ընան պանդոկ մը երթալ:

Արեւը փախեր է փախկոտ աւազակի մը նման ու իր շուքը ձգեր է ետին:

Խանութներու առջեւ լոյսերու խաղ մը կայ որ մութին սիրտը կը կրծէ ու կ'ուռնէ:

Գիշերը խենթեցեր է ուրախութենէն ու ծառերը պար կը բռնեն:

Բանտարկեալի պէս հով մը փախաւ անկիւնէն ու մէկու մը գլխարկը թոցուց: Խանութի մը առջեւ խումբ մը մարդեր են հաւաքուած ու շարլաթանի մը աւանջ կուտան:

Մատուկներուն վրայէն մէկը կ'ըսէ թէ ինք գաած է գաղանիքը հարիւր տարի ապրելու:

Դեղ կը ծախէ:

— Փորձեցէք, կ'աւելցնէ, եթէ օգուտ չըրաւ՝ ձեր դրամը ետ կուտամ:

Հանրակառքը այստեղ օթօմօպիլ մը կոխկրտած է ու երեք մարդեր են մեռած միջատներու նման:

Ահա բառիօի խանութի մը մէջէն տրամա մը կը սկսի:

Դերասանները իրարու հետ կը կուլին ու սխալմամբ միքրօֆօնին առջեւ են կեցեր:

Անգլին երգիչ մը կոկորդը կը պատռէ ամբոխէն լսուելու համար:

Պարասրահները լեցուած են:

Նեղի օրքեսթրները փոթորիկներ ու յորձանքներ կը թափեն:

Ու շարժելու տեղ չկայ:

Երիտասարդներ ու երիտասարդուհիներ ձիւթերու պէս փակած գիրար կը սեղմեն:

Ատենը անգամ մը մեկօտիայի ոթ մը կը լսուի օդին մէջ որ պատուհանէն դուրս կը փախչի:

Ելեքարական լամբարները կը գողգողան ու տախտակամածը երկրաշարժի մէջ է:

Քաղաքին ժամացոյցը տաաներկու հարուածներ գարկաւ գիշերուան գլխին որ յոգնութենէն թմրած է:

Հիմայ մեղքը անկողին մտաւ ու ամօթը մերկացաւ իր պատմութեան:

Հիւանդանոցին մէջ բժիշկին հատու
դանակը ապօրէն մանկան մը կեանքին
թելը կտրեց:

Ես գիտեմ թէ այս սրահու օդին մէջ
դաշոյն մը կը ճօճի որ քիչ վերջ արիւն
պիտի փսխէ:

Սոսկատեսիլ ոճիրը իր հսկայ թաթն է
դրած քաղաքին վրայ ու զայն կը ճնշէ:

Մինչդեռ միլիոնատէրը շամբաների
շիշը բաց մոռցաւ ու հոմանուհիին ծոցին
մէջ կը հանգչի, անդին, վարի թաղին
մէջ աղքատ մանուկի մը անօթի ձայնը
կը լսուի:

Հարուստը մարդկային միսի եւ կա-
նանչ տօլարներու ովկիանին մէջ կը լո-
ղայ, աղքատը եգիպտացորեն կը քաղէ ու
առատ հացով փորը կը կշտացնէ ... երա-
զին մէջ:

Գիշերը անքուն վհուկ մըն է որ դա-
ւեր կը հիւսէ ու կարմիր թեւերով ոս-
տայներ կը շինէ:

Մինչդեռ թշուառութիւնը մեղքի ա-

րագութեամբ կը կրկնապատկուի, արդա-
րութիւնը քաղաքէն դուրս է մնացեր քաղ-
ցած շունի պէս:

Քաղաքը կեղծ քունի մէջ է՝ անտէր
պոռնիկի հման:

Խաւարը յղի է կեանքով ու հոր օրե-
րու օրհնութիւնով:

Հորիզոնին վրայ բոցեղ հրաշքներ կ'ուր-
ուագծուին:

Արեւելքը շառագունած է վարդի պէս
մաքուր ու անմեղութեան պէս վճիտ:

Առաւօտը կուգայ հարսի գեղեցկու-
թեամբ ու հպարտ քալուածքով:

Եւ ահա տիեզերքը կը ճեղքուի ու
դուրս կը հոսի արեւին լոյսը մայրութեան
պէս բերրի ու արդարութեան պէս առատ:

Կարմիր, կարմիր արեւ...:

Յ. ԳՈՒՅՈՒՄՃԵԱՆ

Ֆիլասելֆիա